

BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDEAvdelning
Utvärderingsavdelningen

Lärosäte: Konstfack
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete gymnasieskolan i undervisningsämnet bild.
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Tillgången på högre akademisk kompetens är tillfredsställande, liksom möjligheterna till forskning och utvecklingsarbete. På kort sikt uppfattas lärarbehoven täckta i relation till volymen, men på lång sikt ifrågasätter bedömargruppen personalsituationen på grund av kommande pensionsavgångar och att många lärare har tidsbegränsad anställningsform. Eftersom tidsbegränsad anställning är en strukturell anställningsform vid lärosätet, rekommenderar bedömargruppen den högsta ledningen att snarast omarbeta de bestämmelserna för att ge utbildningen goda förutsättningar på lång sikt. För studenterna är kontinuitet både i handledning och undervisning viktigt för att kunna tillgodogöra sig en utbildning av hög kvalitet. Då är det även viktigt att lärosätet tar väl hand om detta genom att skapa bättre förutsättningar för personalens anställningsformer. Bedömarna rekommenderar även lärosätet att diskutera vikten av att delta i högskolepedagogisk utbildning med samtliga lärare.</p> <p>Bedömargruppen anser att lärosätet har en aktiv och internationell forskningsmiljö vilket ger förutsättningar för ett nära samband mellan forskning och utbildning, som också som erbjuder studenterna en lärmiljö med en nationell särställning och inkluderar många internationella kontaktytor. För att ytterligare stärka utbildningens vetenskapliga förankring planeras praktknära forskning med studentmedverkan. Dessutom startas en licentiatforskarskola i samverkan med Göteborgs universitet. Dessa ambitioner betraktar bedömargruppen som en styrka.</p> <p>Bedömargruppen anser även att den konstnärliga miljön garanteras genom ämnes- och yrkeskompetens bland lärarna. Lärosätet har väl utrustade lokaler, erbjuder specialkompetenser och har ett bra bibliotek. Något som bedömargruppen vill uppmärksamma är lärosätets sammanhållna utbildning, vilket återkommer som en styrka under flera av de mål som bedömningen omfattar.</p> <p>Lärosätet skiljer däremot inte tillräckligt mellan inriktningarna 7–9 och gymnasieskolan, och det blir de undervisande lärarnas ansvar att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna. Lärosätets verkstäder är en kraftfull potential för studenternas hantverksmässiga och konstnärliga utbildning. Men bedömarna anser att utbildningsförhållandena för den konstnärligt gestaltande kompetensen behöver förstärkas och stabiliseras, särskilt på lektornivå.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.</p>

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningens visar på goda förutsättningar att kunna kombinera allmänna lärarkunskaper med det ämnesspecifika. Detta bekräftas delvis i bedömningen av studenternas självständiga arbeten när det gäller att kombinera en vetenskaplig undersökning med gestaltningar. Bedömningsgruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta och intensifiera utvecklingsarbete om samarbetet med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) för att uppnå bättre förankring i bildlärarkyrket och att stärka handledningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Den sammanhållna utbildningen betraktas både som en styrka och gott exempel. Metoderna SUS (student undervisar student) och SUE (student undervisar elev) erbjuder studenterna en konkret koppling till bildlärarkyrket, vilket bedömnarna också anser är en uppenbar styrka. Genom samverkan mellan kurserna inom UVK och VFU, inom vissa ämneskurser och genom seminarier, diskussioner och samtal behandlas och säkras kunskapsinnehållet. Bedömnargruppen vill däremot rekommendera lärosätet att verka för en mer samstämmig och likvärdig handledning för alla studenter. Dessutom bör lärosätet säkerställa hur kvantitativa metoder från UVK-delen används och kopplas till ämnesdelen i utbildningen, och särskilt relaterat till examination. Ytterligare en styrka är att studenterna gradvis förbereds för skrivandet av de självständiga arbetena och tidigt får arbeta med att ta fram frågeställningar kring problematik som har att göra med skola och undervisning. Men det finns ändå svagheter inom bildämnet när det gäller de självständiga arbetena eftersom de vetenskapsteoretiska och metodologiska kunskaperna är grunda och i texten finns ingen eller en svag relation mellan vetenskap och beprövad erfarenhet.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls inom UVK men säkerställs inte för inriktningen bild. Bedömnargruppen anser att det vid lärosätet finns flera metoder och rutiner för att studenterna ska utveckla förmågor för systematisk reflektion, exempelvis genom bearbetning individuellt och i grupp av insamlat material på VFU och högskoleförlagd utbildning. Trots att lärosätet deltar i handledarutbildning för VFU-lärare och arbetar med skolövertagande inom VFU, behöver kopplingen till yrkesfältet förstärkas. Inom bildämnet finns vissa brister. Det finns självständiga arbeten som inte når måluppfyllelsen och som brister i förmåga att knyta kunskap från skolans verksamhet till det självständiga arbetet. Sammantaget anser bedömnargruppen att den utbildningsvetenskapliga och ämnesdidaktiska kunskapen samt förankringen i VFU-skolan är angelägna utvecklingsområden för lärosätet. Bedömnargruppen föreställer sig att en del av bristerna i de självständiga arbetena skulle kunna ha undvikits genom utökad handledning. Sammantaget menar bedömnargruppen att även om UVK bidrar till måluppfyllelse så finns det brister som medför att den inte säkerställs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom utbildningen används olika metoder för att utveckla ämnesdidaktik i utbildningen. För måluppfyllelse visar utbildningen en styrka genom att använda metoderna SUS och SUE. Övningar med så kallade flipped classroom bidrar också enligt bedömnargruppen positivt till studenternas möjligheter att utveckla didaktisk kompetens. Det framkommer dock kritik under intervjuerna och det faktum att vissa av studenternas självständiga arbeten inte når måluppfyllelse. Eftersom utbildningen i princip genomförs på liknande sätt för båda inriktningarna ligger ansvaret för en åldersanpassad ämnesdidaktik i huvudsak på den enskilda undervisande läraren. Det leder till godtycklighet i systemet, och bedömnargruppen önskar att utbildningen uppmärksammar och möter studenternas

behov av åldersanpassad ämnesdidaktik. Även under det här målet framkommer dock enligt bedömarna fördelarna och styrkan med en sammanhållen utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta sker bland annat genom en UVK-kurs, fallstudier, förberedelser genom flipped classroom och under VFU. För bildämnet framkommer i självvärderingen att utbildningen säkerställer att studenterna får träna på att planera, genomföra samt utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen. Det sker bland annat genom fallstudier och fiktiva problemsituationer. Lärosätet lyfter fram att den relativt begränsade kretsen av VFU-handledare skapar en personlig kontakt i kommunikationen och relationerna med VFU-skolorna. Bedömggruppen vill uppmuntra lärosätet att fortsätta med arbetet med handledarutbildningen för VFU-lärare.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. De beskrivna kursmomenten och reflekterande aktiviteter är att betrakta som en styrka i utbildningen. Till exempel arbetar studenterna med etiska dilemman inom konstnärlig och vetenskaplig forskning liksom med frågor om hur rollen som lärare innebär ett arbetsledarskap där yrkesetisk reflektion ingår. Målet har särskilt beaktats i den programutveckling som gjordes vid lärosätet under 2015 och som fortfarande pågår. Ett utvecklingsområde är dock hur frågor om funktionsvariation tas upp i utbildningen.

Bedömggruppen anser att det vid lärosätet finns en medveten strategi för arbetet med jämställdhet via behandling i programrådet, och utbildningen bjuder på flera goda praktiska exempel. Institutionen arbetar i undervisningen aktivt med jämställdhet och studenterna anger att de får med sig verktyg från utbildningen inför skolarbetet. Trots detta vill bedömggruppen uppmärksamma utbildningen på att genom den konsekventa användningen av intersektionalitetsbegreppet i stället för jämställdhetsbegreppet sker en form av generalisering av normkritiska begrepp. Därmed riskerar man att osynliggöra till exempel jämställdhet och kön, vad det är och vad det betyder. Lärosätet rekommenderas att fortsätta arbetet och att ytterligare särskilja hur jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i utbildningen samt att bemöta studenternas önskemål, om att ta upp frågor om inkludering, olika könsuttryck och binär könsuppdelning.

Lärosätet har ett väl utvecklat system för uppföljning av utbildningar och kurser ända från ledningsnivå till studentnivå, för att säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet. Lärarna är organiserade i årskurslag och arbetar med utvecklingsarbete av kurser, program, examination, handledning, och arbetsformer. Programrådet är ett viktigt organ för detta arbete. Genomströmningen av studenter är god, och kartläggning samt analyser görs regelbundet. Utbildningen arbetar aktivt med tydlig information om kunskapskraven och erbjuder samtal med studievägledare och årskurslagsmöten för att motverka avhopp. För studenter med funktionsvariationer finns kontaktperson och samordnare samt biblioteket med inläst litteratur och studieverkstad för akademiskt skrivande. Det senare sägs i självvärderingen fortsatt vara ett utvecklingsområde för en långsiktig stödstruktur i akademiskt skrivande, vilket bedömggruppen instämmer i.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentperspektivet är tillfredsställande vid lärosätet. Miljön upplevs av bedömarna som inkluderande och skapar goda möjligheter för studenterna att delta i och påverka utbildningen på en

mängd olika sätt. Samtidigt framkom kritik mot en så kallad "ämneskrasch" inom utbildningen mellan ett fokus på konst och läraruppdraget. Studenterna förväntas enligt självvärderingen ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning. En styrka inom studentperspektivet är att utvärderingarna ger studenterna möjlighet till framåtsyftande kritik, vilket kan skapa mer intresse för utvärderingarna eftersom svarsfrekvenserna är något låga.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Lärosätet visar också goda förutsättningar för internationalisering och samverkan med arbetslivet, och erbjuder studenterna en bred utbildning som går utöver läraryrket. Det regionala samverkansavtal som lärosätet har inom Stockholmsområdet innebär även en viss kvalitetssäkring. Bedömggruppen ser det som en styrka att utbildningen har flera internationella kontakter och ingår i många nätverk och samverkar med andra utbildningar. VFU-placeringarna anpassas efter den faktiska arbetsmarknaden oavsett inriktning, vilket också omfattar placering på museer och folkhögskolor.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärlärlaget vid lärosätet omfattar 17,5 heltidstjänster fördelat på 22 lärare, där antalet professorer, lektorer och adjunkter är adekvat för utbildningen enligt bedömggruppen. Det är åtta av lärarna som är verksamma inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Lärlärlaget har sammantaget en bredd i sin akademiska kompetens, utbildning och även undervisningserfarenhet, vilket skapar en god professionsanknytning. Andelen lektorer är fler än andelen adjunkter på utbildningen, vilket borgar för en god undervisningskvalitet.

Det finns goda förutsättningar för utbildning på lärosätet. Enligt bedömggruppen ges god tidsomfattning för den undervisning som bedrivs i utbildningen. Två professorer handleder aktivt och examinerar i utbildningen och det finns betryggande många disputerade lärare, liksom lärare med master- eller minst magisterkompetens i bildpedagogik, vilket bidrar till kvalitet i utbildningen. Många av lärarna har lärar- och bildlärarexamen, vilket borgar för ett professionsperspektiv och en god koppling mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det finns lärare med lärarexamen inom andra ämnesområden som har kompetens i pedagogik eller didaktik, vilket är tillfredsställande med tanke på att lärosätet själva ansvarar för undervisningen inom UVK. Lärarna är indelade i ämneslag med olika specialistkompetenser riktade gentemot olika utbildningsinnehåll, exempelvis i teori och gestaltning, vilket skapar ett kollegialt kompetensutbyte. På lärosätet finns en plan för kontinuitet i den akademiska kompetensen vid pensionsavgångar och en tydlig plan för kompetensöverföring vid föräldraledigheter, där vikariat och nyrekrytering påbörjas i god tid, vilket också förankras i programrådet för lärarutbildningen. Lärare och studenter rekryteras dessutom internationellt.

Forskargruppens akademiska kompetens inom läraryrket anges som ett utvecklingsområde i självvärderingen, men förutsättningarna för lärosätet att erbjuda utbildningen med den kompetens som krävs för UVK är enligt bedömaregruppen goda. Omfattningen och förutsättningarna för forsknings- och kompetensutvecklingstid för läraryrket är tillfredsställande enligt bedömaregruppen. Det finns också möjligheter att söka interna forskningsanslag och medel för utvecklingsarbete, för att stärka den forskningsmässiga grunden i utbildningen. Fyra doktorandtjänster utlystes i slutet av 2018, varav en är riktad gentemot bild- och slöjdpedagogik.

Anställningsformerna och fördelning av tjänsteprocent vid lärosätet är en utmaning och försvårar möjligheterna att skapa en hållbar kontinuitet. Trots att tillgången på lärarkompetens för övrigt är tillfredsställande, identifierar bedömarna svagheter på grund av den höga omfattningen av tidsbegränsade anställningar och särskilt adjunkternas anställningsvillkor. Denna svaghet bekräftas även av intervjuerna. Bedömaregruppens tydliga rekommendation är därför att lärosätet bör arbeta vidare med att skapa tryggare anställningsförhållanden, särskilt för de tidsbegränsade anställningarna.

När det gäller den högskolepedagogiska kompetensen framkommer det under intervjuerna att lärarna med pedagogisk examen inte ansåg sig behöva gå högskolepedagogiska kurser. Det tycker bedömarna är anmärkningsvärt, eftersom högskolepedagogik är något annat än pedagogik inriktat mot undervisning i olika skolformer. Bedömaregruppens rekommendation är att lärosätet diskuterar vikten av att delta med samtliga lärare och att lärosätet fortsätter att utveckla den kurs som nu tagits fram.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har skapat en sammanhållen utbildning som enligt bedömaregruppen skapar en helhet för studierna och borgar för utbildningskvalitet. Lärosätets fyra övergripande forskningsteman bildar utbildningarnas sammantagna forskningsmiljö, vilket enligt bedömaregruppen bidrar till en sammanhållen utbildningsmiljö. Forskningsområdet *Visuella kulturer och lärande* liksom forskningen representerar olika praktknära och yrkesorienterade forskningsansatser. Det skapar enligt bedömaregruppen goda förutsättningar för en bred teoretisk bas för studenterna i bildlärarutbildningen. Arbetsprover används för urval med särskilt tillstånd från Universitets- och högskolerådet, vilket fungerar studiemotiverande.

Lärosätet är Sveriges största konst- och designhögskola med utbildningar inom ämnesområdena på kandidat- och mastersnivå. Utbildning i bildpedagogik ges även på avancerad nivå samt på forskarnivå genom anknytande lärosäte med examenstillstånd, vilket bidrar till den sammantagna kompetensen inom ämnesområdet på nationell nivå. På lärosätet finns välutrustade verkstäder inrättade utifrån ämnesområdena konst, design, konsthantverk och lärarutbildning, som skapar mycket goda förutsättningar för att förankra studenternas kunskaper om hantverk och material inom utbildningen, enligt bedömaregruppen. Lärosätets geografiska placering i en storstad skapar möjligheter till samverkan med museer och andra kulturinstitutioner vid VFU, utställningsverksamhet, föreläsningar och verkstäder, vilket i sin tur skapar ett mervärde för utbildningens lärmiljöer.

Lärosätets forskningsbibliotek erbjuder ett stort utbud av konstnärliga och vetenskapliga databaser, facklitteratur, tidskrifter, arkivmaterial och videotek. Tillräckligt stöd för studenterna erbjuds genom att biblioteket medverkar vid handledning av självständiga arbeten, databassökning och källkritik och genom en studieverkstad som stödjer studenter i akademiskt skrivande. Den sammantagna bedömningen är därför att det finns en tillfredsställande vetenskaplig och yrkesinriktad utbildnings- och forskningsmiljö för UVK, och att verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan utbildning och forskning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Enligt bedömargruppen sammanlänkas utbildningen på ett tydligt sätt. Målmatrisen i självvärderingen beskriver progressionen och relationen mellan UVK, VFU och ämnes- och ämnesdidaktiska studier vilket ska säkerställa att studenterna successivt tillägnar sig grundläggande och fördjupade kunskaper. Det är dock otydligt för bedömargruppen hur kvantitativa metoder inom UVK kopplas till ämnet. Därför rekommenderas lärosätet att säkerställa användningen av kvantitativa metoder i förhållande till examination.

Bedömargruppen anser att måluppfyllelse sker genom att vetenskapsteori och forskningsmetodik går som ett stråk genom utbildningen. Dessutom har kursen *Didaktik och forskningsmetodik* ett särskilt fokus på examensmålet. Kurser tar ofta utgångspunkt i studenternas frågor och reflektioner där olika seminarieformer erbjuder forum för diskussion, vilket tydligt bidrar till utbildningskvalitet. Intervjuerna visar på att studenterna i de flesta fall får en gedigen introduktion till och utbildning i teorier om utbildningsvetenskap och forskningsfältet visuell kultur. Detta säkerställs också genom den dubbla didaktiken, eller genomförandet av en undersökning med både vetenskapliga och konstbaserade metoder. Detta utvecklar kunskap och förståelse för bildläraryrket och undervisningsmetoder utifrån ett vetenskapligt reflekterande arbete och med konstnärlig process. Enligt bedömargruppen får studenterna därmed ta del av och utveckla många tekniker och metoder inom bildområdet, eftersom kursernas tematiska ingångar bearbetas och processas genom olika medier.

Den återkommande översyn som genomförs vid lärosätet över vilka vetenskapsteoretiska och forskningsmetodologiska perspektiv som tas upp på utbildningarna, borgar enligt bedömargruppen för kvalitet, även eftersom detta följs upp i arbetslagen. Även beredningen av kursplaner i programrådet för lärarutbildning skapar en översyn av vetenskaplig kvalitet. Goda exempel på hur de olika kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) kompletterar varandra innehållsmässigt och hur kunskapsprogression skapas, är progressionen mellan kurserna *Skola och samhälle I, II och III*.

Handledning är en viktig nyckel genom att studenterna handleds av lärarna men handleder också varandra genom metoden SUS (student undervisar student) och får prova på att undervisa gymnasieelever genom SUE (student undervisar elev). Detta är en styrka i undervisningen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta med samverkan mellan lärare för en mer

samstämmig och likvärdig handledning för alla studenter, vilket också nämns i självvärderingen som ett utvecklingsområde.

Det är en styrka att studenterna gradvis förbereds för skrivandet av de självständiga arbetena genom att examinationsformerna varierar samt att opponent- och respondentförfarande tas in tidigt i utbildningen. Det förbereder studenterna inför den slutliga examinationen på programmet. Det är även en styrka att frågeställningar tas fram tidigt i kurser om problem som har att göra med skola och undervisning. Lärosätet anger arbetet med de skolor där den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) sker som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen rekommenderar att VFU kopplas starkare till fältstudier, eftersom anknytningen till yrkesrollen och yrkesverksamheten utifrån intervjuunderlaget behöver fortsatta åtgärder, något som också framkom som en generell svaghet i de självständiga arbetena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömargruppen anser att det vid lärosätet finns flera metoder och rutiner för att studenterna ska utveckla förmågor för systematisk reflektion. Det sker exempelvis genom individuell bearbetning och gruppbearbetning av insamlat material på VFU och högskoleförlagd utbildning, liksom via läsning av litteratur, användande av olika undervisnings- och examinationsformer samt studier i bibliotekskunskap. För måluppfyllelse är kopplingen mellan utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och VFU centralt, liksom skapandet av en helhet tillsammans med de ämnesdidaktiska kurserna där studenterna ska kunna arbeta systematiskt med att pröva olika metoder, samla material och utveckla en förmåga att analysera sitt arbete.

Trepartssamtal inom VFU följs upp genom ett pågående utvecklingsarbete om bedömningsformulären i samverkan mellan VFU-lärare och VFU-handledare. Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat som är kopplat till handledarutbildningen är det skolövertagande som genomförs med studenter inom inriktningen årskurs 7-9, där studenterna undervisar medan VFU-lärarna är på VFU-utbildning. Bedömargruppen rekommenderar ett fortsatt arbete med skolövertagandet utifrån de goda erfarenheter som satsningen har lett till. Satsningen ska nu prövas gentemot gymnasieinriktningen för att stärka kopplingen mellan högskoleförlagd utbildning och VFU.

Konkreta kommunikationsövningar och gestaltande arbete i utbildningen erbjuder en möjlighet för studenterna att utveckla förmågan att hantera olika slags skolsituationer. Bedömargruppen anser att detta är en styrka, eftersom interaktion och inlevelse skapar en fördjupad egen erfarenhet och en förmåga att granska konflikt- och maktförhållanden i skol- och utbildningssammanhang. Enligt bedömargruppen är det däremot oklart hur forskning kopplas till VFU, för att studenterna som färdiga lärare ska kunna bedriva ett utvecklingsarbete på skolan och i klassrummet. Studenterna bör få möjlighet att utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet samt kritiskt och systematisk analysera, bedöma och hantera frågeställningar och forskningsresultat inom det bildpedagogiska

området. Enligt intervjuerna är arbetet med bedömning på god väg, och bedömggruppen noterar att lärosätets utvecklingsarbete tycks ha lett till goda resultat och bedömer det som tillfredsställande.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Enligt självvärderingen används olika metoder för att utveckla ämnesdidaktik i utbildningen. Metoderna SUS (student undervisar student) och SUE (student undervisar elev) samt övningar i så kallat flipped classroom ger studenterna möjligheter att utveckla didaktisk kompetens. Det är en styrka, menar bedömggruppen. Studierna utvecklar förmågan att formulera ett konkret undervisningsinnehåll, där studenterna får möjlighet att diskutera metoder för undervisning i bildämnet, planera och formulera undervisningsstrategier, formulera relevanta kunskapsmål samt tillämpa och kommunicera kunskapskrav. För att uppfylla examensmålet är kopplingen mellan UVK och ämneskurserna särskilt viktig.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Enligt bedömggruppen skapas förmågor att planera, genomföra, utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen bland annat i Kursen *Delaktighet och inkludering*, där studenterna praktiserar undervisning med fokus på elevers rätt till delaktighet och anpassning utifrån olika förutsättningar. Studierna kompletteras med att studenterna genomför en fallstudie som innehåller analys och förslag på anpassningar utifrån en verklig eller fiktiv problemsituation. En instruktionsfilm görs utifrån temat inkludering, där arbetet kopplas till styrdokument och förankras vetenskapligt. Ett gott exempel på hur det skapas en förberedelse för bildlärarrollen sker exempelvis genom uppgifter som flipped classroom, där studenterna kan dela med sig av sitt kursmaterial och sina redovisningar till varandra.

Ytterligare exempel på hur studenterna utvecklar dessa förmågor är när de inom de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna använder redovisningsformen SUS, och problematiserar, reflekterar över och redovisar kursinnehållet i olika former. SUS har enligt självvärderingen skapat kvalitet i studenternas beredskap inför läraruppdraget, vilket bland annat framkommer genom en utvecklad förmåga att planera undervisning och att stå inför grupp. Dessa lärandeaktiviteter har en tydlig koppling till UVK vilket stödjer en progression mot måluppfyllelse. Även SUE tillämpas och stärker studenternas didaktiska och organisatoriska kompetens, vilket bedömggruppen anser skapar en förankring mellan teori och praktik i relation till bildundervisningen och mötet med elever.

Elevperspektivet lyfts fram och kurser examineras utifrån pedagogiska planeringar, gruppvisa presentationer av lektionsplanering och genom att koppla reflektion över den egna rollen som bildlärare till VFU. I kursen *Utveckla och leda* utvecklar studenterna didaktiska förmågor genom undervisningsmetoder som är anpassade till både individer och grupper. Även VFU-kurs III säkerställer att studenterna lär sig att planera och genomföra undervisning samt arbeta med

bedömning och rättssäker betygssättning. Studenterna tränar bedömning i bild kopplat till hur kunskapskrav tolkas och kommuniceras.

Lärosätet har enligt självvärderingen en relativt liten krets av VFU-handledare jämfört med andra utbildningar med större studentvolym, vilket skapar en personlig kontakt i kommunikationen och relationerna med VFU-skolorna. Lärosätet tycker att det skapar goda förutsättningar för ett utvecklingsarbete, vilket bekräftades under intervjuerna. Bedömggruppen vill uppmuntra lärosätet att fortsätta med arbetet med handledarutbildningen för VFU-lärare, och ser det som en styrka att lärosätet deltar i anordnandet av fortbildningen. Utvecklandet av samverkan med VFU-lärarna är viktigt för att de på ett bättre sätt ska kunna förbereda studenterna för undervisningssituationer. Samverkan underlättar också en uppföljning av progressionen mellan VFU-kurserna, vilket kan ses som ett utvecklingsområde.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Bedömggruppen måluppfyllelse säkerställs genom att lärosätet behandlar frågor om skolans demokratiska uppdrag utifrån många olika perspektiv i de olika kurserna inom UVK. Självvärderingen ger flera exempel på detta, exempelvis hur det i kursen *Skola och samhälle I* grundläggs en förståelse för mänskliga rättigheter och skolans värdegrund, liksom för hur sociala relationer ligger till grund för utveckling och lärande. I den efterföljande kursen *Skola och samhälle II* genomför studenterna en etnografisk fältstudie förlagd till en skola där skolans samhällsuppdrag är i fokus. Här skriver studenterna en reflekterande text där de kopplar innehållet till kurslitteratur och behandlar olika slags dilemman i pedagogiska situationer.

Kursen *Skola och samhälle III* tar upp betydelsen av lärarens röst och kroppsspråk, samt sex- och samlevnadsfrågor och frågor om människosyn, samhällssyn och kunskapsyn. Studenterna arbetar med etiska dilemman inom konstnärlig och vetenskaplig forskning liksom med frågor om hur rollen som lärare innebär ett arbetsledarskap där yrkesetisk reflektion ingår. Studenterna har alltså möjlighet att använda olika slags kommunikativa strategier för att fördjupa värdegrund och förhållningssätt.

I kursen *Didaktik och forskningsmetodik* får studenterna möjlighet att koppla innehåll i UVK till bildämnet samt arbetar med källkritik, yttrandefrihet, visuell läskunnighet och mänskliga rättigheter liksom frågor om etik, hållbarhet och globala perspektiv. VFU-kurserna innehåller även inslag om hållbarhetsaspekter. Den sista VFU-kursen problematiserar frågor om elevers delaktighet och grundläggande demokratiska värderingar.

Studenterna har efterfrågat inkluderingsfrågor i undervisningen, och bedömggruppen anser att det finns oklarheter om hur frågor om etnicitet och inkluderingsperspektiv genomsyrar utbildningen, vilket inte tydligt framkommer i självvärderingen eller intervjuerna. Samma sak gäller hur frågor om funktionsvariation tas upp i utbildningen, och där studievägledningen deltar. Detta uppfattar bedömggruppen därför som ett utvecklingsområde. Under intervjuerna framkom också att det pågår

kompetensutveckling inom bildämnet inom området hållbar utveckling, som också är efterfrågad av lärarna. Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att även framöver stödja personalutbildning och kortkurser för lärarna, bland annat för att öka kompetensen att handleda studenternas självständiga arbeten inom till exempel hållbar utveckling.

Bedömaregruppen anser sammantaget att examensmålet uppfylls och att de beskrivna momenten är en styrka i utbildningen. Detta mål har även särskilt beaktats i den programutveckling som gjordes vid lärosätet under 2015 och som fortfarande pågår.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Jämställdhet behandlas kontinuerligt genom utbildningen på olika nivåer utifrån inkluderings- och intersektionalitetsperspektiv, vilket innebär att frågor om makt tas upp i relation till olika diskrimineringsgrunder och behandlas både inom UVK och inom bild. Här finns en risk att jämställdhet utifrån kön inte lyfts fram tillräckligt. Frågor om genus, klass och etnicitet introduceras, följs upp i en progression och skapar en successiv fördjupning.

Bedömaregruppen anser att det vid lärosätet finns en strategi för arbetet med jämställdhet via behandling i programrådet. Ett syfte är att säkerställa att kurslitteraturen är jämnt könsfördelad, innehåller jämställdhetsperspektiv och där fördelningen av män och kvinnor tas upp i relation till val av kurslitteratur och författare. Ett gott exempel på hur jämställdhetsperspektivet tas upp är att kursvärderingarna efterfrågar om lärarna i sin undervisning har arbetat könsmedvetet. Perspektivet tas även upp i programvärderingen under det fjärde läsåret, där studenterna får frågan om de anser att de förberetts för att undervisa och bemöta elever oavsett kön/könsidentitet/könsuttryck. Bedömaregruppen rekommenderar utbildningen att fortsätta arbetet och att ytterligare särskilja hur jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i utbildningen samt att bemöta studenternas önskemål, enligt självvärderingen, om att ta upp frågor om inkludering, olika könsuttryck och binär könsuppdelning.

Det som tydligt framkommer är hur utbildningen arbetar med studenter som har svårt att klara sin utbildning. Detta kan även ha positiva effekter på genomströmningen ur ett jämställdhetsperspektiv, och är därför något som bedömarna vill lyfta fram som något positivt. Det framgår av intervjuerna att lärosätet själva ser frågan som angelägen. Lärargruppen är medveten om problemet med en ojämn könsfördelning mellan lärarna på utbildningen, liksom mellan studerande. De konstaterar att bildlärarutbildningen till mestadels lockar kvinnor som studenter, trots försök att få in fler män som studenter i utbildningen.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Utifrån självvärderingen framkommer att en systematisk uppföljning genomförs på kursnivå, programnivå och lärosätetsnivå. Kontinuerlig uppföljning på lärosätetsnivå sker genom att Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) följer upp alla utbildningar vart tredje år baserat på en självvärdering

från utbildningsprogrammen. Programnivån utvärderas av lärarutbildningen under det fjärde läsåret och är grund för programrådets arbete. Goda exempel lyfts fram och sprids dessutom via ett seminarium varje höst och UFN uppmuntrar till fortsatt utvecklingsarbete, vilket ytterligare säkrar kvalitetsuppföljningen. I programrådet sitter nio personer: fem lärarrepresentanter från olika delar i utbildningen, två studentrepresentanter och två arbetslivsrepresentanter varav en alumn. En alumnenkät som genomförs via lärarutbildningskonventet vartannat år kan troligen bidra till en bättre uppföljning av alumner.

För kursutvärderingarna finns en systematik där studenternas svar i regel analyseras och sammanställs på olika sätt, som kvartalsvisa sammanfattningar av kursvärderingar med och utan fristextsvar, av lärarna och studierektorn. Dessa analyser följs sedan upp i prefektrådet, vars protokoll publiceras på intranätet och skickas via mejl till studenterna och återkopplas till nästa kull studenter. Det finns därmed en tydlig gång för uppföljning av utvärdering och en rutin för att alla ska kunna ta del av informationen. Genom detta förfarande anser bedömargruppen att det finns ett väl genomtänkt och välfungerande system för uppföljningarna av kursvärdering, vilket också bekräftas under intervjuerna. Detta visar hur utbildningens innehåll och utformning följs upp och leder till förbättringsåtgärder.

Resultaten av uppföljningen omsätts på detta sätt i åtgärder av kvalitetsutveckling och återkopplas till berörda studenter, lärare och ledning. Kursutvärderingarna schemaläggs i regel och svarsfrekvensen ligger på 50–70 procent. Treparsamtalen och handledningen av kurserna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) utvärderas också, vilket enligt bedömarna tyder på att det sätts in olika typer av åtgärder och modeller för uppföljning. Ett kvalitetssäkringsarbete genomfördes 2015 utifrån arbetslagets utvecklingsarbete och studenternas kursutvärderingar, och tyder på en vilja att förbättra och kvalitetssäkra utbildningen och att tydligare koppla innehåll till examensmålen. Allt detta påvisar att uppföljning och återkoppling sker på ett tillfredsställande sätt på lärosätet. Lyhördheten för studenterna och studentdeltagandet blir därmed ett styrkeområde på utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen genomförs en genomströmningsanalys två gånger per år, där en aktiv kartläggning och uppföljning av avhopp har intensifierats de senaste åren. Utifrån UKÄ:s genomströmningsstatistik framkommer att lärosätet har jämförelsevis färre avhopp, vilket delvis kan bero på att studenterna genomför ett arbetsprov som kan gynna ett intag av särskilt studiemotiverade studenter. En orsak till avhopp som lärosätet funnit i sin analys, berör vissa studenters felaktiga studieval och oförmåga att klara av utbildningen. Här har stödåtgärder satts in i form av studievägledande samtal och årskurslagsmöten med studentuppföljning, vilket tyder på att lärosätet har försökt åtgärda denna problematik.

Ytterligare stöd till studenter för att klara sina studier ges i form av biblioteksvägledning och bibliotekskunskap med information om plagiering, upphovsrätt och arbete med det självständiga arbetet och publikationsdatabas. Studenter med funktionsvariation får kontakt med studievägledaren, vilket fungerar väl enligt intervjuerna. En studieverkstad är inrättad för att ge stöd med akademiskt skrivande och studenter med funktionsvariation får inläsningsstöd, hjälp med talsyntes, talböcker och stöd av en särskild samordnare som är kopplad till utbildnings- och forskningsadministrativa

avdelningen. Därmed anser bedömaregruppen att lärosätet på ett tillfredsställande sätt erbjuder studenterna olika former av stöd för att de ska klara av sina studier under utsatt tid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Bedömaregruppen anser att det skapas många möjligheter och kontaktytor för studenter att vara delaktiga och att aktivt påverka utbildningens utformning och innehåll, vilket är en uppenbar styrka i utbildningen. Det finns en tydlig arbetsgång vid lärosätet för att ta upp synpunkter och ärenden från studenterna. Exempel på detta är bland annat de två studentrepresentanterna i lärarutbildningens programråd samt student- och doktorandrepresentanter i Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN). I programrådet och UFN följs alla program och fristående kurser upp genom lärosätets kvalitetssystem.

Det prefektråd där tio studenter representerar varje inriktning och årskurs, liksom två lärare och studievägledare, skapar möjligheter för studenterna till delaktighet, påverkan och skapar en tydlig arbetsgång för att ta upp synpunkter och ärenden från studenterna. I självvärderingen skrivs att studenten förväntas ta en aktiv och kritisk roll när det gäller innehåll och genomförande, vilket är ett bra tecken på att studenterna verkligen blir lyssnade på.

De olika möjligheter som finns för kurs- och terminsutvärderingar är anonyma enkäter som genomförs vid kursslut och lärarnas egen utvärdering som tillgängliggörs via intranätet. Där sammanfattar de kursen och föreslår förbättringsåtgärder, vilket bidrar till en kontinuerlig dokumentation av kvalitet i kurserna och som också ger ett lärarperspektiv på utbildningen till studenterna.

Ytterligare ett positivt exempel enligt bedömaregruppen är de så kallade exit-tickets. De lämnas över till kursläraren utifrån gruppsamtal mellan studenterna och kompletterar de programutvärderingar som genomförs i årskurs fyra inför det avslutande självständiga arbetet i årskurs fem. Studenternas aktiva roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande sker därmed på flera sätt, vilket skapar många möjliga vägar att ge synpunkter och framföra åsikter både anonymt och direkt till lärarna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Det regionala samverkansavtal som lärosätet har inom Stockholmsområdet innebär en viss kvalitetssäkring. Utifrån detta avtal görs placeringarna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Det gäller också det krav på handledarutbildning som VFU-lärarna förväntas genomgå och som lärosätet är medarrangör till i samverkan med andra lärosäten. Den programutvärdering som görs med studenter i årskurs fyra och som används i uppföljningsarbetet,

kan på sikt skapa en bättre bild av utbildningens relevans utifrån ett samhällsperspektiv. Den alumnenkät som genomförs vartannat år av Statistiska centralbyrån, kan enligt bedömaregruppen ytterligare bidra till insikt och en positiv förstärkning av hur studenter förbereds för att möta förändringar i arbetslivet.

En styrka utifrån bedömaregruppens bedömning är att VFU-placeringarna har anpassats för att svara mot den faktiska arbetsmarknaden och där studenterna uppmuntras att genomföra VFU på kulturinstitutioner utanför ett skolsammanhang. Att detta ger resultat visar det faktum att flera studenter efter utbildningen arbetar i andra verksamheter än skolan, vilket tyder på att utbildningen har bredd och skapar en god inblick i kultur och samhälle utifrån ett vidgat lärandeperspektiv för studenterna.

Lärosätet har också många nationella, nordiska och internationella kontakter och samarbeten, vilket skapar möjligheter för studenter och lärare till olika slags utbyten och omvärldsperspektiv. Samverkan finns med andra lärosäten, utbildningar och forskarutbildningar på nationell och nordisk nivå, exempelvis med Göteborgs universitet, Aalto universitet i Finland och Aalborg universitet i Danmark. Andra exempel på samverkan är att specialistkompetens hämtas från externa gästlärare, exempelvis inom specialpedagogik från Stockholms universitet i Kursen *Delaktighet och inkludering*, liksom att forskarutbildning genomförs i samverkan med KTH inom ramen för programmet Konst, teknik, design.

Internationell samverkan finns och studenterna har möjlighet att göra VFU utomlands, vilket skapar förutsättningar för internationalisering. Lärosätet erbjuder därmed en lärmiljö som är nationell och internationell, vilket är ett styrkeområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Lärlärolaget har sammantaget en bredd i sin akademiska kompetens, utbildning och även undervisningserfarenhet, vilket skapar en god professionsanknytning. Andelen lektorer är fler än andelen adjunkter på utbildningen, vilket borgar för en god undervisningskvalitet. Anställningsförhållandena är överlag goda på lärosätet, liksom möjligheterna till forskning och utvecklingsarbete. Däremot behöver den stora andelen tidsbegränsade anställningar för adjunkter ses över, liksom tillgången till lektorer med konstnärlig kompetens. Bedömarena anser att den högskolepedagogiska kompetensen hos lärarna också är ett utvecklingsområde.

Utbildningsmiljön i stort är ett styrkeområde vid lärosätet, som erbjuder studenterna en lärmiljö med en nationell särställning och inkluderar många internationella kontaktytor. Lärosätets verkstäder är en kraftfull potential för studenternas hantverksmässiga och konstnärliga utbildning. Men bedömarena anser att utbildningsförhållandena för den konstnärligt gestaltande kompetensen behöver förstärkas

och stabiliseras, särskilt på lektorsnivå. Lärosätet har skapat en sammanhållen utbildning som enligt bedömaregruppen skapar en helhet för studierna och borgar för utbildningskvalitet.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Det finns en tydlig progression mellan utbildningens olika delar vilket säkerställer att studenterna successivt tillägnar sig grundläggande och fördjupade kunskaper. Det är dock otydligt för bedömaregruppen hur kvantitativa metoder inom UVK kopplas till ämnet. Därför rekommenderas lärosätet att säkerställa användningen av kvantitativa metoder i förhållande till examination. En styrka är att studenterna gradvis förbereds för skrivandet av de självständiga arbetena och tidigt får arbeta med att ta fram frågeställningar kring problematik som har att göra med skola och undervisning. Metoderna SUS (student undervisar student) och SUE (student undervisar elev) erbjuder studenterna en konkret koppling till bildläraryrket, vilket bedömarena också anser är en uppenbar styrka.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Bedömaregruppen anser att det vid lärosätet finns flera metoder och rutiner för att studenterna ska utveckla förmågor för systematisk reflektion, exempelvis genom bearbetning individuellt och i grupp av insamlat material på VFU och högskoleförlagd utbildning. Trots att lärosätet deltar i handledarutbildning för VFU-lärare och arbetar med skolövertagande inom VFU, behöver kopplingen till yrkesfältet förstärkas.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Inom utbildningen används olika metoder för att utveckla ämnesdidaktik i utbildningen. För måluppfyllelse visar utbildningen en styrka genom att använda metoderna SUS och SUE. Övningar med så kallade flipped classroom bidrar också enligt bedömaregruppen positivt till studenternas möjligheter att utveckla didaktisk kompetens.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Detta sker bland annat genom en UVK-kurs, fallstudier, förberedelser genom flipped classroom och under VFU. Lärosätet lyfter fram att den relativt begränsade kretsen av VFU-handledare skapar en personlig kontakt i kommunikationen och relationerna med VFU-skolorna. Bedömaregruppen vill uppmuntra lärosätet att fortsätta med arbetet med handledarutbildningen för VFU-lärare.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. De beskrivna kursmomenten och reflekterande aktiviteter är att betrakta som en styrka i utbildningen. Till exempel arbetar studenterna med etiska dilemman inom konstnärlig och vetenskaplig forskning liksom med frågor om hur rollen som lärare innebär ett arbetsledarskap där yrkesetisk reflektion ingår. Målet har särskilt beaktats i den programutveckling som gjordes vid lärosätet under 2015 och som fortfarande pågår. Ett utvecklingsområde är dock hur frågor om funktionsvariation tas upp i utbildningen.

Bedömaregruppen anser att det vid lärosätet finns en medveten strategi för arbetet med jämställdhet via behandling i programrådet, och utbildningen bjuder på flera goda praktiska exempel. Lärosätet rekommenderas att fortsätta arbetet och att ytterligare särskilja hur jämställdhet mellan kvinnor och män tas upp i utbildningen samt att bemöta studenternas önskemål, om att ta upp frågor om inkludering, olika könsuttryck och binär könsuppdelning.

Lärosätet har ett väl utvecklat system för uppföljning av utbildningar och kurser ända från ledningsnivå till studentnivå, för att säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet. Lärarna är organiserade i ämneslag och arbetar med utvecklingsarbete av kurser, program, examination, handledning, och arbetsformer.

Även studentperspektivet är ett styrkeområde vid lärosätet. Miljön upplevs av bedömarna som inkluderande och skapar goda möjligheter för studenterna att delta i och påverka utbildningen på en mängd olika sätt.

Lärosätet visar också goda förutsättningar för internationalisering och samverkan med arbetslivet, och erbjuder studenterna en bred utbildning som går utöver läraryrket. Det regionala samverkansavtal som lärosätet har inom Stockholmsområdet innebär även en viss kvalitetssäkring.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Bedömargruppen anser utifrån självvärderingen att den akademiska kompetensen hos lärarna är tillfredsställande. Utifrån lärartabellen framträder en god nivå av professors- och lektorskompetens och en tillfredsställande nivå av adjunktskompetens. En styrka är att många lärare vid utbildningen har bildlärarexamen och yrkeserfarenhet. I självvärderingen framkommer att ett antal disputerade lärare och gestaltungshandledare tillkommer för handledning under studenternas arbete med självständiga arbeten. Andelen lektorer är större än andelen adjunkter, men anställningsformerna varierar mellan tidsbegränsning och tillsvidareanställningar. Räknat i tjänsteprocent är andelen tidsbegränsade anställningar större än tillsvidareanställningar.

På kort sikt anser bedömargruppen att lärarbehoven täcks i relation till antalet studenter, men med tanke på kommande pensionsavgångar och att många lärare endast har tidsbegränsad anställningsform ifrågasätter bedömargruppen om personalsituationen är långsiktigt hållbar. Institutionen visade under intervjuerna en medvetenhet om detta förhållande och det framkom också att man arbetar aktivt med frågan vid nyrekrytering. Ett utvecklingsområde är således lärosätets personalförsörjning på lång sikt.

Bedömargruppen anser också utifrån intervjuerna, att de många tidsbegränsade anställningarna medför oklara förutsättningar i arbetet, som diskontinuitet, osäkerhet i arbetslaget och bristande framförhållning. Eftersom tidsbegränsad anställning utgör en strukturell anställningsform vid lärosätet, rekommenderar bedömargruppen den högsta ledningen att snarast omarbete bestämmelserna för att ge utbildningen så goda förutsättningar som möjligt att bedriva en sammanhållen utbildning på lång sikt. För studenterna är kontinuiteten både i handledning och i undervisning avgörande för en hög kvalitet i utbildningen.

I självvärderingen saknades information om lärarnas högskolepedagogiska kompetens. Vid intervjuerna framkom att lärarna inte ansåg det nödvändigt att pedagogiskt skolad personal hade detta, vilket bedömggruppen ställer sig frågande till. Om lärosätet ställer krav på högskolepedagogisk utbildning, även om det inte framkommer i underlagen, rekommenderar bedömggruppen att vikten av att delta diskuteras med samtliga lärare. Det eftersom undervisning på högskolenivå är något annat än undervisning i skolan och att högskolepedagogisk kompetens även kan borga för bättre kvalitet i studenternas självständiga arbeten.

Bedömggruppen ifrågasätter huruvida den akademiska kompetensen hos forskande lärare används optimalt i undervisning och handledning av studenter. Detta eftersom hälften av de självständiga arbetena som ingått i bedömningen uppnår måluppfyllelse för de examensmål som ingår i granskningen. Där förhåller sig bedömggruppen också kritisk till om handledningens frekvens är tillräcklig och om den håller hög kvalitet. Under intervjuerna framkom att handledningen planeras utifrån studenternas undersökningsämne och att även adjunkterna handleder utöver lektorerna. Handledningens omfattning är fastlagt i timmar, men verkar variera i praktiken. Bedömggruppen anser därför att det finns tydliga utvecklingsområden för handledningen av studenter.

En styrka som bedömggruppen vill uppmärksamma är att lärosätets sammanhållna utbildning skapar en unik situation där undervisningen kan integrera och väva samman de utbildningsvetenskapliga och ämnesspecifika kunskaperna med varandra. Det skapar förutsättningar för att ge en sammanhållen utbildning om alla aspekter av att verka som bildlärare. Samtidigt motverkas sammanhållningen och kontinuiteten av den stora andelen visstidsanställningar, bedömgarna vill därför understryka vikten av mer hållbara anställningsformer för personalen. Ytterligare en styrka är den väl tilltagna kompetensutvecklingstid som lärarna får. Under intervjuerna bekräftades att detta bidrar till hög kvalitet och borgar för att aktuell forskning kan tas upp i utbildningen. Lärosätet arbetar även med rekrytering av disputerad personal. Den kommande licentiatforskerskolan utgör även ett gott exempel på framåtsyftande verksamhet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Bedömggruppen anser att lärosätet har en aktiv forskningsmiljö, och att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Det framgår i självvärderingen att lärosätet planerar praktisknära forskning för att öka studentmedverkan och därmed ytterligare förankra utbildningen vetenskapligt. Vid intervjuerna framkom att detta arbete är på planeringsnivå. Det finns ämnes- och professionskompetensen bland lärarna. Bedömggruppen anser att den konstnärliga miljön garanteras, genom att flera har en egen konstpraktik samt att det finns en disputerad lärare och en med master i fri konst.

I den samlade utbildningen skiljer lärosätet i mycket liten grad på 7–9 och gymnasieskola. Det är en relativt ny ordning som genomförts baserat på önskemål från både lärare och studenter vid utbildningen. Samtidigt framkom det under intervjuerna att det blir upp till de undervisande lärarna att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna. Enligt bedömgarna leder detta till ett godtyckligt system som i hög grad är personbaserat och därmed inte helt stabilt.

Bedömargruppen anser att lärosätet med dess sammansättning av lärare och studenter är en internationell miljö. Det finns väl utrustade lokaler och erbjuds specialkompetens. Genom att lärosätet anordnar forsknings- och utvecklingsdagar där studenter deltar aktivt, skapas också kontakt mellan lärare och studenter och ett nära samband mellan forskning och utbildning. Ambitionen att involvera studenterna i forskningen och engagera dem i det verksamhetsnära forskningsprojektet betraktar bedömargruppen som en styrka. Eftersom det arbetet ännu befinner sig i planeringsstadiet rekommenderar bedömargruppen att lärosätet fortsätter att arbeta aktivt med utvecklingsområde.

Av självvärderingen framkom att lärosätet arbetar med att upprätta ett nära samarbete mellan utbildningen och lärare inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Detta sker bland annat genom inbjudningar och kurser. I självvärderingen beskriver lärosätet hur studenterna uppmuntras att återknyta till VFU:n i de självständiga arbetena, men under intervjuerna framkommer att det inte är ett krav. Ambitionen är god, men bedömargruppen ställer sig delvis kritisk till detta eftersom en relativt stor andel av de självständiga arbetena uppvisar brister som är VFU-relaterade. Detta resonemang fördjupas under berörda mål i yttrandet.

Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att i högre grad aktivt arbeta för en närhet mellan utbildningen, VFU och skolans arbete samt fortsätta det påbörjade utvecklingsarbetet. Utifrån intervjuerna framkom även diskrepansen mellan utbildningens målsättningar och skolornas mer traditionella arbetssätt i undervisningen. Den konfliktytan bör uppmärksammas tillsammans med studenterna, för att utbildningsmiljön i högre grad ska stödja studenterna inför deras kommande yrkesutövning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen framhålls att det är kombinationen av bildkurser och två kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), som i huvudsak berör målet. UVK-kurserna ger ett brett kunnande för yrkesutövningen, där sedan de specifika bildkunskaperna i bildkurserna ger grundläggande ämneskunskaper. Aktuell forskning tas även upp i bildkurserna. Här framträder enligt bedömarerna lärosätets styrka och fördelen med att kunna kombinera allmänna och ämnesspecifika kunskaper, eftersom de undervisar i samtliga ämnen. UVK-kunskaperna respektive bildkunskaperna integreras med varandra. Ämnenas olika arbetsmetoder förstärker både bred och djup kunskap.

För gymnasieskolan har måluppfyllelse inte uppnåtts i mer än hälften av de självständiga arbetena. I de arbeten där måluppfyllelsen nåtts har studenterna förtjänstfullt kombinerat en vetenskaplig undersökning med sina gestaltningar. De båda perspektiven visar sammantaget på brett kunnande, insikt i forsknings- och utvecklingsarbete och fördjupade ämneskunskaper. I de självständiga arbeten där måluppfyllelsen inte nås uppvisar studenterna ytliga kunskaper om aktuell forsknings- och utvecklingsarbete och i de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen. Studenterna använder inte sin empiri i analysen, har svag utbildningsvetenskaplig förankring, ytlig ämneskunskap och

svårigheter med kombinationen av det vetenskapliga och det konstbaserade kunskapsområdena. Här rekommenderar bedömningsgruppen att lärosätet fortsätter och intensifierar det utvecklingsarbete som startade 2015 om samarbetet med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) för att uppnå bättre förankring i bildlärarkyrket och att stärka handledningen. Under intervjuerna uppfattade inte bedömarna att närheten mellan UVK-, ämnes- och VFU-kurserna är fullt så stark som självvärderingen anger och rekommenderar därför att den stärks. För gymnasieskolan framstår kombinationen mellan UVK- och bildkurserna som annorlunda, eftersom bara hälften av de självständiga arbetena uppvisar måluppfyllelse. Bedömargruppen anser att förändringsarbetet bör intensifieras för gymnasieskolan med större närhet och engagemang i relation till VFU-lärarna, och därmed bättre balans mellan den utbildningsvetenskapliga och den konstbaserade kunskapsdelen.

Bedömargruppen vill lyfta att lärosätet tidigt i utbildningen infört opponent- och respondentförfarande och utvecklat arbetsmetoder för studenterna att arbeta med undervisning, uppgifter och bedömning genom teknikerna student undervisar student och student undervisar elev som goda exempel på måluppfyllelse.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visar kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Självvärderingen anger att den huvudsakliga måluppfyllelsen finns inom UVK-kurser och VFU. För ämnesutbildningen ges däremot exempel på en del av måluppfyllelsen genom första kursen i bild. På samma sätt som beskrivningen av det föregående målet framhåller lärosätet samordningen mellan UVK-kurserna och ämnesstudierna. Där sker integreringen av vetenskap och kvalitativa respektive kvantitativa metoder. Under intervjuerna framgick det för bedömarna att studenterna får en tillräcklig orientering även i kvantitativa metoder.

I självvärderingen lyfter lärosätet fram seminarierna som det mest betydelsefulla bidraget till kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Seminarierna löper som en röd tråd genom kurserna. Examinationen varierar mellan gruppdiskussioner och samtal, som i hög grad betraktas som kollektiva lärtillfällen. För att kvalitetssäkra utbildningen har lärosätet en återkommande översyn för att säkerställa de vetenskapsteoretiska och forskningsmetodologiska perspektiven samt relationen till beprövad erfarenhet inom utbildningen.

Bedömargruppen anser att måluppfyllelsen säkras trots att en dryg tredjedel av de självständiga arbetena brister i måluppfyllelsen. I de övriga arbetena visar studenterna en särskilt utmärkande kunskap om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet, och godtagbart fördjupade kunskaper om vetenskapsteorier och metoder. Under intervjuerna framkom att seminarierna fungerar som en reflekterande bas för relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet. De självständiga arbetena som inte når måluppfyllelse uppvisar brister på motsvarande punkter. Detta tillsammans med lärosätets positiva ambition med översynen och den kursutveckling som nämns i självvärderingen – att stärka kontakten med det utbildningsvetenskapliga forskningsfältet – väcker frågan i hur hög grad utbildningsvetenskaplig forskning förekommer i undervisningen inom de integrerade UVK- och ämneskurserna. Genom bedömningen av de självständiga arbetena

framkommer behovet att stärka detta samt betydelsen av kunskap om kvantitativa och kvalitativa metoder, skillnaderna mellan dem och att studenterna påvisar sin kunskap om detta.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, men säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet framhåller att målet främst behandlas och säkras i kurserna inom UVK, VFU och kurserna inför det självständiga arbetet. För ämnesdelen ger lärosätet exempel från de första bildkurserna, vilket bedömargruppen ser som en del av den sammanhållna utbildningen som ges vid lärosätet. Det genomgående arbetet med olika pedagogiska metoder, dokumentation, bedömningsmatriser och utforskande arbetssätt borgar för en utbildning med hög kvalitet. Det framkommer även under intervjuerna att både bedömning samt undersökande och gestaltande arbete förekommer ofta. När det gäller måluppfyllelse inom ämnesdelen baserar sig bedömningen övervägande på studenternas självständiga arbeten.

Hälften av de självständiga arbetena visar på hög måluppfyllelse. Studenten visar förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt förtjänstfullt lyckas skapa samverkan mellan den gestaltande delen och vetenskapligheten. De bidrar både till kunskapsutveckling och yrkesrollen genom att vara ämnesdidaktiskt adekvata. Ett av arbetena når enligt bedömnarna ej hög måluppfyllelse i den utbildningsvetenskapliga och systematiskt kritiska hållningen. Bedömargruppen uppfattar samtidigt att samma arbete når hög konstnärlig nivå. Utfallet av denna bedömning pekar på ett utvecklingsområde rörande att skapa större förankring i skolan och närhet till VFU och läroplanerna i studenternas självständiga arbeten. De arbeten där måluppfyllelsen brister har samtliga en svag anknytning till yrkesverksamheten, en svag förankring i utbildningsvetenskaplig forskning, låg reflexivitet och bidrar inte till utveckling av yrkesverksamheten, kunskapsutvecklingen inom ämnet och ämnesdidaktiken. Bedömargruppen vill framhålla att de bristfälliga arbetena i allmänhet saknar ämnesdidaktiskt fokus, eller behandlar ämnet hållbar utveckling. Bedömargruppen ser ett behov av att fortsätta arbeta med studenternas kontakt och förankring i skolans verksamhet knutet till deras självständiga arbeten. Studenterna har täta handledningskontakter, men garanteras bara 15 timmar handledning, vilket bedömnarna inte anser är tillräckligt. Bedömargruppen menar att en del av bristerna i de självständiga arbetena skulle kunna ha undvikits genom ökad handledning.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen beskrivs den samverkan som sker mellan bild-, UVK -och VFU-kurserna, även om det framkom kritik under intervjuerna. Kritiken rör bland annat svårigheterna för studenterna att kombinera utbildningens ambition – att ha ett framåtsyftande arbete inom undervisningen genom att

arbets med samtidskonst – samtidigt som VFU-skolorna har en mer traditionell syn på vad bildämnet ska omfatta.

Studenterna får genomgående en möjlighet att bearbeta detta och arbeta med didaktiska frågeställningar. Självvärderingen ger goda exempel på hur arbetet bedrivs, som historisk förankring i ämnet och studier av styrdokument samt konkret arbete med undervisning. Bedömargruppen vill framför allt lyfta fram den sista examinationen av VFU som ett gott exempel. I den skriftliga examinationen, som tar upp delar som pedagogisk grundsyn, egna erfarenheter av VFU tillsammans med vad utbildningen gett, ska studenterna bedöma tre elevarbeten från VFU. De ska bedömas på tre nivåer, i en formativ och summativ bedömning. Att under utbildningen få pröva bedömning på elevarbeten på flera nivåer, ser bedömargruppen som värdefullt. Dessutom får studenterna arbeta med olika redovisningsformer som student undervisar student (SUS) och student undervisar elev (SUE) för att stärka sina didaktiska kompetenser. Att bjuda in elevgrupper (gymnasieklass) till utbildningen (SUE) visar just på hur en ämnesintegrerad undervisning kan bedrivas.

Bedömargruppen att det finns svagheter i lärosätets säkerställande av bredd och fördjupning av studenternas ämnesdidaktiska kompetens för gymnasieskolan. Genomgående i självvärderingen och intervjuerna sägs det inte vara någon skillnad mellan 7–9 och gymnasieskolan. Beroende på elevgrupp krävs ändå olika inriktningar på didaktiken, och vid intervjuerna framkom att det blir upp till undervisande lärare att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna. Bedömargruppen anser att det är ett instabilt system som i hög grad är personbaserat. Samtidigt har bedömargruppen förståelse för förändringarna som sägs utgå från både lärarnas och studenternas önskemål. Men utbildningen borde uppmärksamma och tillgodose en åldersanpassad ämnesdidaktik för att också möta studenternas behov i yrkeslivet.

Under intervjuerna framkommer att lärosätet genomgående är aktiva med handledarutbildning för VFU-handledarna. Det gäller även de handledare som är verksamma på museer och andra institutioner. Bedömargruppen ser det som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten när examen utfärdas uppnått förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Målet behandlas framför allt inom UVK-kurserna och för ämneskunskapen framkommer i självvärderingen att utbildningen säkerställer att studenterna får träna på att planera, genomföra samt utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen. Det sker bland annat genom fallstudier och fiktiva problemsituationer. Förberedelser inför bildlärarrollen sker exempelvis genom uppgifter som flipped classroom, där studenterna kan dela med sig av sitt kursmaterial och sina redovisningar med varandra.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen uppmärksammar bedömargruppen att intersektionalitetsbegreppet används genomgående i stället för jämställdhetsbegreppet. I självvärderingen framkommer inte hur lärarna

konkret arbetar med frågor om jämställdhet i undervisningen. Under intervjuerna framkom däremot mycket information om hur utbildningen aktivt arbetar med perspektivet. Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden är tillfredställande utifrån den information som intervjuerna gav men står samtidigt kvar vid kritiken. För utbildningen gäller det att hitta en balans mellan intersektionalitet och jämställdhet. Inom undervisningen framhölls att det löpande pågår ett samtal om jämställdhet. Det framkom även som en angelägenhet inom studentgruppen och ett ämne som väcker engagemang.

Studenterna anser även att de får verktyg att arbeta med jämställdhet inom skolan, något bedömargruppen ser som positivt. Ett exempel som ges i självvärderingen är att programrådet gör en jämställdhetsanalys av kurslitteraturen, avseende fördelningen av män och kvinnor som författare. Granskningen visar på en jämn fördelning. I ungefär hälften av studenternas självständiga arbeten återspeglas vetenskapen om detta genom att förnamnen anges i litteraturlistan. Ett genusperspektiv förekommer även i några av studenternas självständiga arbeten, vilket bedömarna finner både relevant och positivt.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Det finns enligt självvärderingen en väl utvecklad rutin för kvalitetsutveckling inom utbildningen. Alumner används som bollplank, genom att de deltar i olika råd och fungerar som källor för att ytterligare förbättra utbildningen. Likaså beskriver lärosätet ett antal nyligen beslutade åtgärder som analys av kursutvärderingar och kvalitetsutveckling för att få bättre kunskap om utbildningens kvalitet. Under intervjuerna framkom att utbildningen via prefektrådet är intresserade av studenternas synpunkter och idéer om förändringar och att synpunkterna överlag tas emot väl.

Kvalitetsutvärderingarna ingår i ett årshjul med olika insatser som sätts in där. Mycket bereds och arbetas fram inom prefekt- och programrådet. Även arbetslagen behandlar frågeställningar och kritik i direkt anslutning till kursplaneringen. Bedömargruppen anser att det vore önskvärt om svarsfrekvensen på studenternas utvärderingar kan höjas. Inget påtagligt kom fram under intervjuerna om hur det kan förändras, och från studentgruppen ventilerades den återkommande synpunkten att utvärderingarnas påverkan inte kommer dem själva till gagn. Samtidigt framhölls att förändringar i kursplanerna utifrån utvärderingarna delges studenterna vid kursstart, så trots kritiken anser bedömargruppen att målet uppfylls.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen framkommer att lärosätet har en relativt god genomströmning av studenter. Två gånger per år görs genomströmningsanalyser och från och med 2018 görs en aktiv kartläggning av orsakerna till avbrott, studieuppehåll och återkomst. Eftersom avhopp visar sig bero framför allt på svårigheter med att klara av utbildningen, åtgärdas det nu med tydlig information om kunskapskraven. Lärosätet erbjuder dessutom samtal med studievägledare och årskurslagsmöten ett par gånger per termin (uppföljning). För studenter med funktionsvariationer finns kontaktperson och samordnare samt biblioteket med inläst litteratur och studieverkstad för akademiskt skrivande. Det senare sägs i självvärderingen fortsatt vara ett utvecklingsområde för en långsiktig stödstruktur i

akademiskt skrivande, vilket bedömargruppen ser som positivt. Under intervjuerna framkom att bibliotekets skrivarstuga är mycket användbar för att träna eget skrivande.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studenterna finns representerade i relevanta rådgivande och beslutande organ för att stärka kvaliteten, och vid intervjuerna framkommer att deras närvaro uppskattas. Samtidigt framkom även kritik mot en så kallad "ämneskrasch" inom utbildningen – mellan ett fokus på konst och läraruppdraget – något som studenter inte tycker sig få något gehör för. Studenterna förväntas enligt självvärderingen ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning, något som även bekräftades i intervjuerna. Studentrepresentationen framstår som god i programrådet, utbildnings- och forskningsnämnden samt prefektrådet. Prefektrådet lyfts fram både i självvärderingen och under intervjuerna som centralt, med ett utvecklat arbetssätt för deltagande.

Enligt självvärderingen gör studenterna individuella skriftliga utvärderingar och för gruppsamtal tillsammans med lärarna. Återkopplingen av utvärderingarna framstod under intervjuerna som otydlig och förändringar genomförs ibland utan förankring i historik. Trots detta säger studenterna att deras synpunkter tas emot väl. Från och med 2018 sker programutvärderingar under år fyra och lärosätet har infört lärarutvärderingar (av kursledaren) för att i högre grad kunna ta hand om studentutvärderingarna. Förstärkningen ska utvärderas 2019. En styrka inom studentperspektivet, enligt självvärderingen och intervjuerna, är att utvärderingarna ger studenterna möjlighet till vad som kan ses som framåtsyftande kritik. Studenterna för diskussioner i grupper om sin kunskapsutveckling och överlämnar detta – en "exitticket" – till läraren efter kursavslut.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I självvärderingen framkommer att placeringarna inom den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) anpassas efter den faktiska arbetsmarknaden, därmed kan en student på inriktningen mot gymnasieskolan även göra sin VFU på grundskolans årskurs 7-9. Inför den sista VFU:n uppmanar lärosätet studenterna att söka sig utanför skolan och förlägga sin VFU exempelvis på museer eller folkhögskolor. Lärosätet arbetar aktivt med att handledare på VFU ska vara behöriga lärare och att de har gått handledarutbildning. Det är även något skollärarna erbjuds i form av en kurs om 7,5 högskolepoäng.

Lärosätet samverkar med andra utbildningar, som Göteborgs universitet samt Aalto och Aalborg universitet. Alumner inkluderas som representanter i programrådet, och vartannat år genomförs alumnenkäter. Enligt dessa inleder de flesta sin arbetskarriär med att vara i grundskolan eller som

museipedagoger eller i annan pedagogisk verksamhet. VFU-placeringarna anpassas därför efter detta och från och med 2018 sker första VFU:n på en grundskola.

Enligt intervjuerna kommer skolövertagandet införas för gymnasieskolan från och med 2019. Det innebär att studenterna självständigt undervisar i skolan medan handledaren är på lärosätet och får information och egen handledning. Skolövertagandet har prövats i inriktningen 7-9 och har visat sig vara positivt.

Utbildningen har även flera internationella kontakter som de baltiska staterna via NordForsk samt Sydafrika, London och Aalborgs universitet i Danmark. Utbildningen ingår även i många nätverk, som InSEA Sverige, InSEA internationellt, MIK-konventet som är kopplat till Lärarkonventet, Nordiskt nätverk för slöjd, SLUGIS och NordFo.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: Tillfredställande

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Tillgången på högre akademisk kompetens är tillfredsställande inom lärargruppen. På kort sikt uppfattas lärarbehoven täckta i relation till volymen, men på lång sikt ifrågasätter bedömargruppen personalsituationen på grund av kommande pensionsavgångar och att de flesta lärare har tidsbegränsad anställningsform. Eftersom tidsbegränsad anställning är en strukturell anställningsform vid lärosätet, rekommenderar bedömargruppen den högsta ledningen att snarast omarbeta de bestämmelserna för att ge utbildningen goda förutsättningar på lång sikt. För studenterna är kontinuitet både i handledning och undervisning viktigt för att kunna tillgodogöra sig en utbildning av hög kvalitet. Då är det även viktigt att lärosätet tar väl hand om detta genom att skapa bättre förutsättningar för personalens anställningsformer. Bedömarna rekommenderar även lärosätet att diskutera vikten av att delta i högskolepedagogisk utbildning med samtliga lärare.

Bedömargruppen anser att lärosätet har en aktiv och internationell forskningsmiljö vilket ger förutsättningar för ett nära samband mellan forskning och utbildning. För att ytterligare stärka utbildningens vetenskapliga förankring planeras praktknära forskning med studentmedverkan. Dessutom startas en licentiatforskarsskola i samverkan med Göteborgs universitet. Dessa ambitioner betraktar bedömargruppen som en styrka. Bedömargruppen anser även att den konstnärliga miljön garanteras genom ämnes- och yrkeskompetens bland lärarna. Lärosätet har väl utrustade lokaler, erbjuder specialkompetenser och har ett bra bibliotek. Lärosätet skiljer däremot inte tillräckligt mellan inriktningarna 7–9 och gymnasieskolan, och det blir de undervisande lärarnas ansvar att åldersanpassa undervisningen efter de olika målgrupperna.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningens visar på goda förutsättningar att kunna kombinera allmänna lärarkunskaper med de ämnesspecifika. Detta både bekräftas delvis i bedömningen av studenternas självständiga arbeten när det gäller att kombinera en vetenskaplig undersökning med gestaltningar.

Bedömningsgruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta och intensifiera utvecklingsarbete om samarbetet med den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) för att uppnå bättre förankring i bildläraryrket och att stärka handledningen.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, uppfylls. Genom samverkan mellan kurserna inom UVK och VFU, inom vissa ämneskurser och genom seminarier, diskussioner och samtal behandlas och säkras kunskapsinnehållet. Men det finns svagheter när det gäller de självständiga arbetena eftersom de vetenskapsteoretiska och metodologiska kunskaperna är grunda och i texten finns ingen eller en svag relation mellan vetenskap och beprövad erfarenhet. Detsamma gäller även kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls delvis. Det finns självständiga arbeten som inte når måluppfyllelsen och som brister i förmåga att knyta kunskap från skolans verksamhet till det självständiga arbetet. Sammantaget anser bedömargruppen att den utbildningsvetenskapliga och ämnesdidaktiska kunskapen samt förankringen i VFU-skolan är angelägna utvecklingsområden för lärosätet. Bedömargruppen föreställer sig att en del av bristerna i de självständiga arbetena skulle kunna ha undvikits genom utökad handledning.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Det framkommer kritik under intervjuerna och att vissa av studenternas självständiga arbeten inte når måluppfyllelse. Eftersom utbildningen i princip genomförs på liknande sätt för båda inriktningarna ligger ansvaret för en åldersanpassad ämnesdidaktik i huvudsak på den enskilda undervisande läraren. Det leder till godtycklighet i systemet, och bedömargruppen önskar att utbildningen uppmärksammar och möter studenternas behov av åldersanpassad ämnesdidaktik. Även under det här målet framkommer däremot enligt bedömarna fördelarna och styrkan med en sammanhållen utbildning.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Det sker framför allt inom UVK-kurserna och för ämneskunskapen framkommer i självvärderingen att utbildningen säkerställer att studenterna får träna på att planera, genomföra samt utveckla och utvärdera den konkreta undervisningssituationen. Det sker bland annat genom fallstudier och fiktiva problemsituationer.

Institutionen arbetar i undervisningen aktivt med jämställdhet och studenterna anger att de får med sig verktyg från utbildningen inför skolarbetet. Trots detta vill bedömargruppen uppmärksamma utbildningen på att genom den konsekventa användningen av intersektionalitetsbegreppet i stället för jämställdhetsbegreppet sker en form av generalisering av normkritiska begrepp. Därmed riskerar man att osynliggöra till exempel jämställdhet och kön, vad det är och vad det betyder.

När det gäller uppföljning, åtgärder och återkoppling finns det väl utvecklade rutiner för kvalitetssäkring där även alumner engageras. Programrådet är ett viktigt organ för detta arbete. Genomströmningen av studenter är god, och kartläggning samt analyser görs regelbundet. Utbildningen arbetar aktivt med tydlig information om kunskapskraven och erbjuder samtal med studievägledare och årskurslagsmöten för att motverka avhopp. För studenter med funktionsvariationer finns kontaktperson och samordnare samt biblioteket med inläst litteratur och

studieverkstad för akademiskt skrivande. Det senare sägs i självvärderingen fortsatt vara ett utvecklingsområde för en långsiktig stödstruktur i akademiskt skrivande, vilket bedömargruppen instämmer i.

Bedömargruppen anser att studentperspektivet är tillfredställande och att studenterna förväntas ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning. Samtidigt framkom även kritik mot en så kallad "ämneskrasch" inom utbildningen mellan ett fokus på konst och läraruppdraget. Studenterna förväntas enligt självvärderingen ta aktivt och kritiskt ansvar för sin utbildning. En styrka inom studentperspektivet är att utvärderingarna ger studenterna möjlighet till framåtsyftande kritik, vilket kan skapa mer intresse för utvärderingarna eftersom svarsfrekvenserna är något låga.

Arbetslivsperspektivet är tillfredsställande. Bedömargruppen ser det som en styrka att utbildningen har flera internationella kontakter och ingår i många nätverk och samverkar med andra utbildningar. VFU-placeringarna anpassas efter den faktiska arbetsmarknaden oavsett inriktning, vilket också omfattar placering på museer och folkhögskolor.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delnings svar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Konstfack]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet bild, Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild]

Bilaga: [Utbildningsvetenskaplig kärna]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	3	2	Här har det uppstått ett missförstånd. Flertalet av lärarna i kollegiet har genomgått högskolepedagogisk kurs. Konstfack har för närvarande ett treårigt utvecklingsprojekt vad gäller högskolepedagogisk utbildning på lärosätet där de lärare på lärarutbildningen som saknar högskolepedagogik ingår. Första delen av utbildningen behandlar, på grundläggande nivå, styrdokument och vad det innebär att arbeta på en myndighet. Lärare med mångårig erfarenhet från högskolesektorn har fått tillgodoräkna sig denna del, något som vi inte lyckades förklara vid intervjutillfället. (I enlighet med Konstfacks anställningsordning ska alla lärare ha genomgått minst 7,5 hp högskolepedagogisk utbildning inom två år från anställningens början.)

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	6	1-2	SUS förekommer inom utbildningsvetenskaplig kärna samt inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier, dock inte inom VFU.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
8	1	1+4	Kontinuerlig uppföljning på lärosätetsnivå sker genom Konstfacks <i>Utbildnings- och forskningsnämnd (UFN)</i>
8	1	2-3	Här kan förtydligas att det är lärarutbildningen (alltså inte UFN) som under det fjärde läsåret genomför en programutvärdering.
8	1	5	I lärarutbildningens <i>programråd</i> sitter nio personer.
9	3	4-6	Två studentrepresentanter ingår i lärarutbildningens programråd. Student- och doktorandrepresentanter ingår i Konstfacks <i>Utbildnings- och forskningsnämnd (UFN)</i> .

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
12	2	3	Lärarna är organiserade i <i>ämneslag</i> och <i>kursarbetslag</i> .

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Konstfack]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet bild]

Bilaga: [Ämne- och ämnesdidaktiska studier]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	5	1-2 (fortsätter på s.2 stycke 1 rad 1)	Här har det uppstått ett missförstånd. Flertalet av lärarna i kollegiet har genomgått högskolepedagogisk kurs. Konstfack har för närvarande ett treårigt utvecklingsprojekt vad gäller högskolepedagogisk utbildning på lärosätet där de lärare på lärarutbildningen som saknar högskolepedagogik ingår. Första delen av utbildningen behandlar, på grundläggande nivå, styrdokument och vad det innebär att arbeta på en myndighet. Lärare med mångårig erfarenhet från högskolesektorn har fått tillgodoräkna sig denna del, något som vi inte lyckades förklara vid intervjutillfället. (I enlighet med Konstfacks anställningsordning ska alla lärare ha genomgått minst 7,5 hp högskolepedagogisk utbildning inom två år från anställningens början.)

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	3	15	Förutom handledning ingår i kursen självständigt arbete undervisnings- och arbetsformerna; föreläsningar, seminarier, workshops och arbetsstationer med parläsning.

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
8	3	4	Från och med 2018 sker <i>programutvärderingar</i> under år 4. Programutvärderingarna kan inte omfatta självständiga arbeten då de genomförs i år 5.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering